

РЕШЕНИЕ

КАРАР

2023 елның 15 августыннан

№33

Татарстан Республикасы Лениногорск муниципаль районының «Туктар-Урдаласы авыл жирлеге» муниципаль берәмлегендә гавами тыңлауларны һәм жәмәгать фикер алышуларын оештыру һәм уздыру тәртибе турындагы нигезләмәне раслау хакында

«Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 06 октябрэндәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 28 статьясы, Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 5.1 статьясы, Татарстан Республикасы Лениногорск муниципаль районының «Туктар-Урдаласы авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставы нигезендә, Татарстан Республикасы Лениногорск муниципаль районы «Туктар-Урдаласы авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Советы **КАРАР ЧЫГАРДЫ:**

1. «Татарстан Республикасы Лениногорск муниципаль районының «Туктар-Урдаласы авыл жирлеге» муниципаль берәмлегендә гавами тыңлауларны оештыру һәм уздыру тәртибе турындагы нигезләмәне яңа редакциядә раслау хакында» 2023 елның 20 мартындагы 13 номерлы карарын үз көчен югалткан дип танырга.

2. Татарстан Республикасы Лениногорск муниципаль районының «Туктар-Урдаласы авыл жирлеге» муниципаль берәмлегендә гавами тыңлауларны, жәмәгать фикер алышуларын оештыру һәм уздыру тәртибе турында кушымтада бирелгән Нигезләмәне расларга.

3. Әлеге карарны Татарстан Республикасы, Лениногорск районы, Туктар Урдаласы авылы, Совет урамы, 98 йорт административ бинада, Совет урамы, 103 йорт мәдәният йорты бинасында, Карагай авылы, Тельман урамы, 31 йорт КФУ бинасы адресы буенча урнашкан мәгълүмат стендларында, Лениногорск муниципаль районының рәсми сайтында (leninogorsk.tatar.ru) «Авыл жирлекләре» бүлегендә һәм Татарстан Республикасының хокукый мәгълүматның рәсми порталында (pravo.tatarstan.ru) бастырып чыгарырга.

Лениногорск муниципаль районы
«Туктар-Урдаласы авыл жирлеге»
муниципаль берәмлеге башлыгы
Совет рәисе

Г.Ә.Әхмәтова

Татарстан Республикасы Лениногорск муниципаль районының «Туктар-Урдаласы авыл жирлеге» муниципаль берәмлегендә гавами тыңлаулар һәм жәмөгать фикер алышуларын оештыру һәм уздыру тәртибе турында НИГЕЗЛӘМӘ

1 статья. Гомуми нигезләмәләр

1.1. Татарстан Республикасы Лениногорск муниципаль районының «Туктар-Урдаласы авыл жирлеге» муниципаль берәмлегендә гавами тыңлауларны (иҗтимагый фикер алышуларны) оештыру һәм уздыру тәртибе турында әлеге Нигезләмә (алга таба - Нигезләмә) Россия Федерациясе Конституциясе, Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексы, «Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 06 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон һәм Татарстан Республикасы Лениногорск муниципаль районының «Туктар-Урдаласы авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставы нигезендә эшләнә.

1.2. Әлеге Нигезләмәдә түбәндәге төп төшенчәләр кулланыла:

жәмөгать тыңлаулары муниципаль берәмлек халкының хокукларын гамәлгә ашыру формасы «Туктар-Урдаласы авыл жирлеге» Татарстан Республикасы Лениногорск муниципаль районы «Авыл жирлеге муниципаль берәмлекнең жирле әһәмияттәге мәсьәләләре буенча муниципаль хокукый актлар проектлары турында фикер алышу аша жирле үзидарә органнары тарафыннан карарлар кабул итү процессында катнашу өчен «Туктар-Урдаласы авыл жирлеге» Татарстан Республикасы Лениногорск муниципаль районы авыл жирлеге, шулай ук федераль законнарда, әлеге Нигезләмәдә билгеләнгән мәсьәләләрне тикшерү өчен;

инициатив төркем - гавами тыңлауда катнашу хокукына ия Россия Федерациясе гражданы яисә гражданны төркеме;

жәмөгатьчелек вәкиле - физик зат, шул исәптән юридик затлар, берләшмәләр вәкилләре, ул карала торган мәсьәлә турында гавами тыңлауларда фикер алышуда катнашу хокукына ия. Жәмөгатьчелек вәкилләренә жирле үзидарә органнарын яисә дәүләт хакимияте органнарын тәкъдим итүче яисә алар эшчәнлегендә түләүле шартнамә нигезендә катнашучы гавами тыңлауларга чыгарылган мәсьәләләр буенча карарлар кабул итүче затлар керми;

гавами тыңлауларда яисә иҗтимагый фикер алышуларда катнашучылар - төрле һөнәри һәм социаль төркемнәр вәкилләре, шул исәптән хокуклары һәм законлы мәнфәгатьләре гавами тыңлауларга яисә жәмөгать фикер алышуларына чыгарыла торган карар кагылган яисә кагылырга мөмкин булган затлар, экспертлар, жирле үзидарә органнары, масса күләм мәгълүмат чаралары, иҗтимагый берләшмәләр вәкилләре һәм гавами тыңлауларда яисә жәмөгать фикер алышуларында катнашырга теләгән башка затлар;

иҗтимагый контроль максатларында иҗтимагый әһәмиятле мәсьәләләр буенча гавами фикер алышу, шулай ук жирле үзидарә органнарының вәкаләтле затлары һәм оешмалар, мәнфәгатьләре тиешле карарга кагыла торган гражданныр һәм иҗтимагый берләшмәләр вәкилләре турында мәҗбүри фикер алышуда катнашуы белән жирле үзидарә органнары карарлары проектлары;

гавами тыңлаулар эксперты - гавами тыңлаулар мәсьәләләре буенча махсус белемнәре булган һәм бу статуста вәкаләтле орган тарафыннан билгеләнгән зат. Эксперт язмача рәвештә гавами тыңлаулар мәсьәләләре буенча рекомендацияләр һәм тәкъдимнәр тәкъдим итә һәм аларны аргументацияләү өчен тәкъдимнәрдә катнаша;

гавами тыңлауларны, иҗтимагый фикер алышуларны оештыручы - жирле үзидарә

органнарының вазыйфаи заты, жирле үзидарә органнарының структур бүлекчәсе, гавами тыңлауларны, жәмәгать фикер алышуларын әзерләү һәм үткәрү буенча оештыру гамәлләрен гамәлгә ашыручы махсус формалаштырылган коллегияль орган, беркетмә төзү һәм бастырып чыгару һәм гавами тыңлаулар, жәмәгать фикер алышулары уздыру турында бөяләмә төзү.

2 статья. Гавами тыңлаулар уздыруның максатлары

2.1. Халык алдында тыңлаулар түбәндәге максатларда үткәрелә:

Татарстан Республикасы Лениногорск муниципаль районының «Туктар-Урдаласы авыл жирлеге» муниципаль берәмлегенәң жирле әһәмияттәге мәсьәләләре буенча муниципаль хокукый актлар проектлары буенча фикер алышу, алар мәжбүри рәвештә, жирлек халкы катнашында гавами тыңлауларга чыгарыла;

халык тыңлауларына чыгарыла торган мәсьәләләр буенча жәмәгатьчелек фикерен ачыклау һәм исәпкә алу.

2.2. гавами тыңлаулар нәтижәләрен әзерләү, үткәрү һәм билгеләү экспертларның ачыклык, хәбәрдарлык, ихтыярий булуы, бәйсезлеге принциплары нигезендә гамәлгә ашырыла.

3 статья. Гавами тыңлауларга чыгарыла торган сораулар

3.1. Халык алдында тыңлаулар жирле әһәмияттәге мәсьәләләр буенча уздырыла. Гавами тыңлаулар нәтижәсе жирле үзидарә органнары өчен рекомендация характерында.

3.2. Халык тыңлауларына мәжбүри төртиптә чыгарыла:

1) Татарстан Республикасы Лениногорск муниципаль районының «Туктар-Урдаласы авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставы проекты (алга таба - Устав), шулай ук әлеге Уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында карар проекты, Уставка Россия Федерациясе Конституциясе, федераль законнар, устав (устав) һәм Татарстан Республикасы законнары нигезләмәләрен шушы норматив хокукый актларга туры китерү максатларында үзгәрешләр кертү очракларыннан тыш;

2) Лениногорск муниципаль районының «Туктар-Урдаласы авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге бюджеты проекты һәм аның үтөлеше турында хисап;

3) Лениногорск муниципаль районының «Туктар-Урдаласы авыл жирлеге» муниципаль берәмлегенәң социаль-икътисадый үсеш стратегиясе проекты;

4) Татарстан Республикасы Лениногорск муниципаль районының «Туктар-Урдаласы авыл жирлеге» муниципаль берәмлеген үзгәртеп кору турында мәсьәләләр, «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 06.10.2003 ел, № 131-ФЗ Федераль законның 13 статьясы нигезендә Татарстан Республикасы Лениногорск муниципаль районының «Туктар-Урдаласы авыл жирлеге» муниципаль берәмлеген үзгәртеп кору өчен Татарстан Республикасы Лениногорск муниципаль районының «Туктар-Урдаласы авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге халкының тавыш бирү юлы белән йө гражданнар жыеннарында белдерелгән ризалыгын алу таләп ителә;

Генераль план проектлары, жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләре проектларына, территорияне планлаштыру проектларына, территорияне ызанлау кагыйдәләренә, территорияне төзекләндерү кагыйдәләренә, проектларына күрсәтелгән документларның берсенә үзгәрешләр кертүне күздә тоткан проектларга, жир кишәрлегеннән яисә капитал тезелеш объектыннан файдалануның рөхсәт ителгән теренә яисә рөхсәт бирү турындагы карарларның проектларына, рөхсәт ителгән төзелешнең иң чик параметрларыннан читкә тайпылуга, капитал тезелеш объектларын реконструкцияләүгә рөхсәт бирү турындагы карарларның проектларына, жир кишәрлекләреннән һәм капитал тезелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалануның бер төрен һәм мондый файдалануның башка төрен үзгәртү мәсьәләләренә, жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару буенча расланган кагыйдәләр булмаган очракта, шәһәр төзелеше эшчәнлеге турындагы кануннар нигезендә гавами тыңлаулар яки ижтимагый фикер алышулар уздырыла.

Жирлекнең генераль планы проектлары буенча ижтимагый фикер алышуларны, гавами тыңлауларны оештыру һәм үткөрү үзенчәлекләре Россия Федерациясе Шөһәр төзелеше кодексының 28 мaddәсендә китерелгән.

Ижтимагый фикер алышулар әлеге Нигезләмәнең гавами тыңлаулар өчен билгеләнгән мaddәләрен исәпкә алып үткөрелә.

3.3. Бер үк вакытта берничә мәсьәлә буенча гавами тыңлаулар уздыру рөхсәт ителә, әгәр бу һәр мәсьәлә буенча һәрьяклап фикер алышуга комачауламаса.

3.4. Гавами тыңлауларны оештыру һәм үткөрү, әгәр Россия Федерациясе законнары белән башкасы билгеләнмәгән булса, жирле бюджет акчалары исәбеннән финанслана.

4 статья. Гавами тыңлаулар инициаторлары

4.1. Жәмәгать тыңлаулары халык, муниципаль берәмлек Советы инициативасы буенча үткөрелә Татарстан Республикасы Лениногорск муниципаль районы «Туктар-Урдаласы авыл жирлегә» (алга таба - жирлек Советы), муниципаль берәмлек башлыгы Татарстан Республикасы Лениногорск муниципаль районы «Туктар-Урдаласы авыл жирлегә (алга таба – жирлек башлыгы), муниципаль берәмлек Башкарма комитеты житәкчесе Лениногорск муниципаль районының «Туктар-Урдаласы авыл жирлегә (алга таба Башкарма комитет) әлеге Нигезләмәгә ярашлы итеп үткөрелә.

4.2. Халык алдында тыңлаулар үткөрү буенча халыкның инициативасы 18 яшькә житкән, саны кимендә 10 кеше булган гражданныр теркеменнән чыгып карарга мөмкин.

5 статья. Гавами тыңлауларны билгеләү

5.1. Халык яки жирлек советы инициативасы белән үткөрелә торган гавами тыңлаулар жирлек Советы карары белән билгеләнә.

Авил жирлегә башлыгы яки башкарма комитет житәкчесе инициативасы белән үткөрелә торган гавами тыңлаулар жирлек башлыгы карары белән билгеләнә.

Халык тыңлаулары Россия Федерациясе законнары белән жирле үзидарә органнары вәкаләтләренә кертелгән мәсьәләләр буенча үткөрелә.

5.2. Халык алдында тыңлаулар уздыру һәм инициативаны хуплап халыкның имзаларын жыю турында халык инициативасын күрсәтү өчен кимендә 10 кеше санында инициатив төркем төзелә.

5.2.1. Инициатив төркем жирлек Советына тәкъдим итә:

гавами тыңлаулар мәсьәләләрен күрсәтеп, гавами тыңлаулар билгеләү турында гариза һәм аларны үткөрү кирәклеген нигезләү, ул гражданнырның инициатив төркеменә вәкаләтле вәкиле тарафыннан имзаланган, 1 нче кушымта формасы нигезендә;

муниципаль хокукый акт проекты (гавами тыңлауларда карау өчен ул кертелгән очракта);

муниципаль хокукый актны кабул итү кирәклеген нигезләүне үз эченә алган аңлатма, аның максатларын һәм төп нигезләмәләрен күрсәтеп (гавами тыңлауларда карауга кертелгән очракта);

финанс-икътисадый нигезләү (гамәлгә ашыру өстәмә матди һәм башка чыгымнар таләп итәчәк муниципаль хокукый актның гавами тыңлауларында карауга кертелгән очракта);

гражданнырның инициатив төркеме исемлеген 2 нче кушымта нигезендә;

гражданнырның инициатив төркемен төзү турында карар кабул ителгән жыелыш беркетмәсе;

инициатив төркемнең инициатив төркем тарафыннан тапшырылган документлар исемлеген үз эченә алган вәкаләтле вәкиле тарафыннан имзаланган, кәгазьләренә санын, шулай ук муниципаль хокукый акт проекты докладчысын күрсәтеп (муниципаль хокукый акт проекты гавами тыңлауларда карау өчен керткән очракта).

Гариза һәм беркетмәгә инициатив төркемнең рәислек итүче (инициатив төркемнең вәкаләтле вәкиле) һәм секретаре имза салырга тиеш.

5.2.2. Әгәр жирлек Советына әлеге статьяның 5.2.1 пунктчасында билгеләнгән барлык

документлар бер үк вакытта тапшырылса, гариза бирелгән дип санала.

5.2.3. Жирлек советына гариза кәргән кәнгән алып 30 кәнгән эчәндә һәм аңа теркәлә торган инициатив төркәм тарафыннан документлар, әлегә Нигезләмәгә 3 нче кушымта нигезәндә, Лениногорск муниципаль районының «Туктар-Урдаласы авыл жирлегә» муниципаль берәмлегә халкының (районда даими яисә вакытлы теркәләүе булган) кимәндә 100 имзасы санында гавами тыңлаулар уздыру инициативасын хуплаучы халыкның имзалары жыелырга һәм тапшырылырга тиеш.

Имзалар жирлек Советына гавами тыңлаулар үткәру турындагы инициативаны күрсәтү турында гариза биргән кәнгән иртәгесәннән жыелырга мөмкин. Имза кәгазәнә кулдан язылмыйча яисә карандаш белән белешмәләр кертү рәхсәт ителми. Гражданныр турында тиешле белешмәләрдә һәм аларны имза кәгазәнә кертү даталарында һәм таныклау язмаларында идарәләр гражданныр һәм имзалар жыючылар тарафыннан тиешәнчә килештереләргә тиеш.

5.2.4. Жирлек Советы эш төркөмән теши һәм имзалар кәгазьләрен тапшырган кәнгән алып 10 кәнгән эчәндә тапшырылган белешмәләрнә тикшерә.

Имзалар кәгазьләрәндәгә имзаларны һәм белешмәләрнә тикшерү нәтижәләрә буәнча имза гәмәлгә яраксыз дип танылырга мөмкин. Әлегә Нигезләмә нигезәндә аның гәмәлгә яраксызлыгы билгеләнмәгән булса, имза нәтижәлә була.

Имзалар жыю тәртибән бозып һәм (яисә) имзалар кәгазән рәсмиләштерү буәнча жыелган имзалар гәмәлгә яраксыз имзалар, ягъни имзалар белән түбәндәгеләр таныла:

1) имзалар жыю чорыннан тыш жыелган имзалар;

2) 18 яшькә житмәгән Татарстан Республикасы Лениногорск муниципаль районының «Туктар-Урдаласы авыл жирлегә» муниципаль берәмлегәндә яшәүчеләрнәң (районда даими яисә вакытлыча теркәләү булган) имзалары;

3) имзалар кәгазәнә үз имзасын үз кулы белән кую датасы күрсәтелмәгән гражданныр имзалары;

4) имзалар кәгазәнә кулдан язылмыйча яисә карандаш белән кертелгән белешмәләр;

5) гражданныр турында аларга туры килә торган белешмәләрдә һәм имза кәгазәнә кертү даталарында төзәтүләр булган имзалар, әгәр бу төзәтүләр имзалар жыючылар тарафыннан махсус килештерелмәгән булса;

6) рәвешә әлегә Нигезләмәгә 3 нче кушымта таләпләренә туры килми торган имза кәгазәндәгә барлык имзалар.

Тикшерү нәтижәләрә имзалар кәгазьләрен тикшерү беркетмәсә белән 4 нче кушымта нигезәндә рәсмиләштерелә.

5.2.5. Жирлек Советының чираттагы утырышында, имзалар кәгазьләрә кәргән кәнгән кимәндә 15 кәнгән срок, гавами тыңлаулар билгеләү турында йә гавами тыңлаулар билгеләү турында гаризаны түбәндәгә очрактарда кире кагу хақында карар кабул ителә:

1) гавами тыңлауларга чыгарыла торган мәсьәләләр, әлегә нигезләмәнәң 3 статьясында каралган очрактардан тыш, жирлә үзидарә органныр компетәнциясенә керми;

2) тәкъдим ителгән дәрәс имзалар саны халык алдында тыңлаулар уздыру турында халык инициативасын күрсәтү өчән житәрлек түгел;

3) инициативаны күрсәтү тәртибә үтәлмәгән;

4) муниципаль норматив хокукый акт проектн карауга тәкъдим ителә торган проект Россия Федерациясә Конституциясә, федераль конституциячел законнар, федераль законнар, башка норматив хокукый актлар нигезләмәләренә туры килми;

5) шундый ук сорау чыгарылган гавами тыңлаулар уздыру датасыннан бер елдан да азрак вакыт узды.

5.2.6. Гавами тыңлауларны билгеләү турындагы гаризаны кире кагу, баш тартуны китереп чыгарган хокук бозуларны бетерү шарты белән, гавами тыңлауларны билгеләү өчән инициатив төркәм тарафыннан документларны кабат кертүгә киртә булмый.

5.2.7. Гавами тыңлауларны билгеләү мәсьәләсә жирлек советы тарафыннан әлегә Нигезләмә нигезәндә карала.

5.2.8. Гавами тыңлаулар билгеләү турында гариза кире кагылган очракта, жирлек

Советы эш көннөрөндә исәпләнә торган 5 көн эчендә гражданның инициатив төркеменә вәкаләтле вәкиленә язмага мотивлаштырылган хәбәрнамә җибәрә.

5.3. Җирлек Советы карарында, җирлек башлыгының гавами тыңлаулар билгеләү турындагы карарында түбәндәгеләр күрсәтелә:

- 1) гавами тыңлаулар предметы;
- 2) гавами тыңлауларны оештыручы;
- 3) гавами тыңлаулар уздыру датасы, вакыты һәм урыны;
- 4) муниципаль берәмлек халкына гавами тыңлаулар уздыру вакыты һәм урыны турында

алдан хәбәр итү, муниципаль хокукый акт проекты белән алдан ук танышу өчен гавами тыңлауларда тикшерелә торган мәсьәләләр буенча тәкъдимнәр һәм искәртмәләр кертелгән мөмкин булган адресны күрсәтү, чыгыш ясау хокукы белән гавами тыңлауларда катнашуга заявклар бирү;

5) җирлек Советы карары, җирлек башлыгының гавами тыңлаулар билгеләү турындагы карары һәм «Дәүләти һәм муниципаль хезмәт күрсәтүләренә бердәм порталы» Татарстан Республикасының рәсми сайты (алга таба - «Мәгълүмати система») урнаштырылган Лениногорск муниципаль районының рәсми сайты адресы (алга таба - рәсми сайт), анда проект һәм аңа мәгълүмати материаллар урнаштырыла, алардан файдаланып, муниципаль берәмлек кешеләренә муниципаль хокукый акт проекты буенча фикер алышуга чыгарылган тәкъдимнәрен һәм кисәтүләрен тәкъдим итү мөмкинлеген өчен гавами тыңлаулар үткәреләчәк.

Җирлек Советы карары, җирлек башлыгының гавами тыңлаулар билгеләү турындагы карары, аларны үткөрү вакытын һәм урынын күрсәтеп, законнарда һәм әлеге нигезләмәдә башка срок билгеләнмәгән булса, гавами тыңлаулар уздыру датасына кадәр 7 көннән дә соңга калмыйча рәсми басылып чыгарга тиеш.

Гавами тыңлаулар үткөрү датасы, әгәр федераль законнарда, Устав һәм әлеге Нигезләмәдә башкасы билгеләнмәгән булса, гавами тыңлаулар билгеләү турында муниципаль хокукый акт кабул ителгән көннән алып 20 көн эчендә билгеләнә.

6 статья. Гавами тыңлауларны әзерләүне оештыру

6.1. Гавами тыңлаулар әзерләү һәм уздыру гавами тыңлаулар оештыра.

6.2. Гавами тыңлауларны әзерләү һәм уздыру процессында гавами тыңлаулар оештыручы түбәндәгеләрне тәэмин итә:

1) җирлек башлыгының гавами тыңлаулар билгеләү турындагы карарын һәм җирлек Советының гавами тыңлаулар уздыру турындагы карарын әзерләү, рәсми бастырып чыгару һәм урнаштыру;

2) гавами тыңлауларда катнашучылар җыелышын үткөрү;

3) гавами тыңлауларга чыгарылган муниципаль хокукый акт проекты буенча искәртмәләр һәм тәкъдимнәр җыю;

4) гавами тыңлаулар беркетмәсен алып бару;

5) гавами тыңлаулар нәтиҗәләре буенча бәяләмә әзерләү һәм бастырып чыгару.

6.3. Гавами тыңлауларда катнашуга чакырылырга мөмкин:

1) дәүләт хакимияте һәм җирле үзидарә органнары вәкилләре;

2) сәясәт партияләренә һәм башка иҗтимагый берләшмәләренә региональ яисә җирле бүлекләре вәкилләре;

3) эшчәнлекләре тикшерелә торган тема белән бәйле оешмалар җитәкчеләре;

4) галимнәр, экспертлар;

5) даими яисә вакытлыча теркәлүе булган җирлек халкы;

6) массакүләм мәгълүмат чаралары.

Халык инициативасы буенча гавамитыңлаулар үткәргән очракта, мәҗбүри рәвештә гражданның инициатив төркеменә вәкаләтле вәкилләре чакырыла.

6.4. Гавамитыңлауларда катнашучылар фикер алышына торган мәсьәләләргә кагылышлы үз тәкъдимнәрен һәм искәртмәләрен алдан да, гавамитыңлаулар үткөрү көнендә

дә тапшырырга хокуклы.

Гавами тыңлауларда катнашучыларның барлык искәргәләре һәм тәкъдимнәре язма рәвештә (физик затлар өчен фамилиясен, исемен, атасының исемен (булган очракта), яшәү (теркәү) урыны адресын күрсәтә); юридик затлар өчен - тиешле документ белән расланган юридик затның вәкаләтле вәкиле турында белешмәләр, юридик затның исеме һәм адресы) бирелә һәм гавами тыңлаулар беркетмәсенә кушып бирелә.

Гавами тыңлауларда катнашучыларның шәхси мәгълүматларын эшкәртү «Шәхси мәгълүматлар турында» 2006 елның 27 июлендәге 152-ФЗ номерлы Федераль законда билгеләнгән таләпләрне исәпкә алып гамәлгә ашырыла.

6.5. Гавамитыңлауларда катнашучылар үзләренең тәкъдимнәрен аргументацияләү өчен язма яки телдән заявкалар биргән затлар була.

Чыгыш хокукы белән гавами тыңлауларда катнашуга заявка биргәндә катнашучының паспортын яисә паспортын алыштыручы документын - физик затлар өчен йә юридик затның исеме һәм адресы турында мәгълүматны һәм юридик зат вәкиленең вәкаләтләрен раслаучы документ юридик затлар өчен тапшыра.

Чыгыш хокукы белән гавами тыңлауларда катнашуга заявка биргән затларның шәхси мәгълүматларын эшкәртү «Шәхси мәгълүматлар турында» 2006 елның 27 июлендәге 152-ФЗ номерлы Федераль законда билгеләнгән таләпләрне исәпкә алып гамәлгә ашырыла.

7 статья. Гавами тыңлаулар үткөрү тәртібе

7.1. Гавамитыңлаулар жыелышлар формасында үткәрелә.

7.2. Халык алдында тыңлауларда жирлек башлыгы, жирлек башлыгы урынбасары, жирлек башкарма комитеты житәкчесе, башка затлар, жирлек башлыгының вәкаләтле вәкиле яисә гавами тыңлауларны оештыручы рәис булырга мөмкин.

7.3. Вәкаләтле вәкил халык алдында тыңлаулар алып бара һәм көн тәртібендәге мәсьәләләр буенча фикер алышу тәртібен күзәтә, кирәк булганда, утырышлар залынан мәсьәләләр буенча фикер алышу тәртібен бозучыларны бетерү буенча чаралар күрергә хокуклы.

7.4. Халык алдында тыңлаулар рәислек итүченең кереш сүзе белән ачыла, ул анда катнашучыларга фикер алышына торган мәсьәләнең асылы, гавамитыңлаулар үткөрү тәртібе турында хәбәр итә.

7.5. Беркетмәне рәсмиләштерү, кәргән тәкъдимнәрне исәпкә алу өчен, рәислек итүче гавами тыңлаулар секретариаты билгеләнә.

7.6. Чыгышларның эзлеклелеге һәм вакыты, карала торган мәсьәләнең эчтәлеген, гавамитыңлауларда катнашу өчен кәргән язма гаризаларның санын исәпкә алып, гавамитыңлаулар уздыру регламенты белән, чыгыш ясау хокукы һәм башка мәсьәләләр белән билгеләнә.

Рәислек итүче рәхсәте белән чыгыш ясау вакыты озайтылырга мөмкин.

7.7. Гавамитыңлауларда катнашучылар чыгыш ясаганнан соң чыгыш ясаучыларга председатель рәхсәте белән сораулар бирергә хокуклы.

7.8. Рәис итүче гавамитыңлауларда тәнәфес турында һәм аларны башка вакытта дәвам итү турында карар кабул итәргә хокуклы.

7.9. Гавами тыңлаулар уздырганда тәртип саклау гавами тыңлауларда катнашу өчен мәжбүри шарт булып тора. Катнашучылар гавами тыңлаулар барышына тыкшынырга, аларны туктатырга һәм аларны үткөрүгә комачауларга хокуклы түгел. Гавами тыңлауларда катнашучылар тарафыннан гавами тыңлаулар уздыру тәртібен бозу очрагында, рәис аларны залдан чыгаруны таләп итәргә хокуклы.

7.10. Чыгышлар тәмамлангач, рәис, кирәк булса, гавами тыңлаулар барышында әйтелгән тәкъдимнәрне, искәргәләрне төгәлләштерү өчен гавами тыңлаулар секретариаты житәкчесенә сүз бирергә хокуклы.

7.11. Чыгышлар тәмамлангач, рәислек итүче гавамитавыш бирүгә гавамитыңлауда каралган мәсьәләләрне куярга хокуклы.

8 статья. Гавами тыңлаулар нәтижеләре

8.1. Гавами тыңлаулар уздырган вакытта беркетмә алып барыла. Беркетмәне төзүнең тулылыгын тәэмин итү ечен гавами тыңлаулар секретариаты тарафыннан аудиоязма алып барылырга мөмкин. Аудиоязма алып барган очракта бу хакта беркетмәдә тамга ясала.

8.2. гавами тыңлаулар барышында керә торган гавами тыңлауларда катнашучыларның барлык искәрмәләре һәм тәкъдимнәре гавами тыңлаулар секретариатына язма рәвештә (физик затлар өчен фамилиясе, исеме, атасының исеме (булган очракта), яшәү (теркәү) урыны адресы күрсәтеләп) тапшырыла һәм юридик затлар өчен - тиешле документта расланган юридик затның вәкаләтле вәкиле турында белешмәләр, юридик затның исеме һәм адресы) гавами тыңлаулар беркетмәсенә кушып бирелә.

8.3. Гавами тыңлауларда катнашучыларның шәхси мәгълүматларын эшкәртү «Шәхси мәгълүматлар турында» 2006 елның 27 июлендәге 152-ФЗ номерлы Федераль законда билгеләнгән таләпләрне исәпкә алып гамәлгә ашырыла.

8.4. Гавами тыңлаулар беркетмәсенә рәислек итүче имза салына һәм гавами тыңлауларны оештыручы материалларында саклана.

8.5. Гавами тыңлауларда каралган проектка кагылышлы тәкъдимнәр һәм искәрмәләр керткән гавами тыңлауларда катнашучы әлеге катнашучы керткән тәкъдимнәр һәм кисәтүләр керткән гавами тыңлаулар беркетмәсеннән өзәтә алырга хоуклы.

8.6. Мәжбүри йомгаклау документы гавами тыңлаулар нәтижеләре буенча йомгаклау була, ул гавами тыңлаулар уздырылган кеннән алып эш кеннәрендә исәпләнә торган 5 көн эчендә Лениногорск муниципаль районының рәсми сайтында тезелә һәм рәсми бастырып чыгарылырга тиеш.

Гавами тыңлауларның нәтижеләре турында бәяләмәдә түбәндәгеләр күрсәтелә:

- 1) гавами тыңлаулар нәтижеләре турында бәяләмәне рәсмиләштерү датасы;
- 2) гавами тыңлауларда каралган проектның исеме, гавами тыңлауларда катнашучыларның саны турында белешмәләр;
- 3) гавами тыңлаулар беркетмәсенәң реквизиитлары, аның нигезендә гавами тыңлаулар нәтижеләре турында бәяләмә әзерләнгән;
- 4) гавами тыңлауларда катнашучылар керткән тәкъдимнәрнең һәм искәрмәләрнең эчтәлегә;
- 5) гавами тыңлаулар оештыручыларының гавамидыңлауларда катнашучылар тарафыннан кертелгән тәкъдимнәрне һәм искәрмәләрне исәпкә алуның максатчанлыгы яисә максатка ярашсызлыгы турында аргументланган тәкъдимнәре һәм гавами тыңлаулар нәтижеләре буенча нәтижеләр.

Гавами тыңлаулар нәтижеләре буенча бәяләмә рәислек итүче тарафыннан имзалана һәм жирлек Советы аппараты материалларында саклана.

8.7. Халык тыңлауларына чыгарылган муниципаль хоукый акт проектын карау беркетмә булганда һәм гавами тыңлаулар нәтижеләре буенча бәяләмә булганда гамәлгә ашырыла.

8.8. Гавами тыңлаулар нәтижеләре жирле үзидарә органнары ечен рекомәндация характерында.

8.9. Гавами тыңлаулар беркетмәсе һәм тыңлаулар нәтижеләре буенча бәяләмә гавами тыңлауларны бердәм документ рәвешендә оештыра.

9 статья. Татарстан Республикасы Лениногорск муниципаль районының «Туктар-Урдаласы авыл жирлегә» муниципаль берәмлегә Уставы проектын һәм Уставка үзгәрешләр кертү турында карар проектын гавами тыңлауларда карау үзәчәлекләре

9.1. Жирлек Уставы проектын һәм жирлек Советының Уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында карары проектын «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрәндәге 131-ФЗ номерлы Федераль законда һәм

Уставта каралган үзенчәлекләрне исәпкә алып, гавами тыңлауларда карала.

9.2. Жирлек Советы Уставы проекты буенча гавами тыңлаулар уздыру буенча вәкаләтле орган булып тора.

10 статья. Бюджет проекты һәм аның үтәләше турында хисап буенча
Гавами тыңлаулар уздыру үзенчәлекләре

10.1. Жирле бюджет проекты һәм аның үтәләше турындагы еллык хисап, Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы Бюджет законнарында, башка федераль законнарда һәм Татарстан Республикасы законнарында, Уставта һәм муниципаль берәмлекнең бюджет процессы турындагы нигезләмәдә каралган үзенчәлекләрне исәпкә алып, гавами тыңлауларда карала.

10.2. Жирле бюджет проекты һәм жирле бюджетның үтәләше турында гавами тыңлаулар уздыруны гамәлгә ашыручы оештыручы булып авыл жирлегенең башкарма комитеты тора.

11 статья. Татарстан Республикасы Лениногорск муниципаль районының «Туктар-Урдаласы авыл жирлеге» муниципаль берәмлегенең социаль-икътисадый үсеш стратегиясе проекты гавами тыңлауларда карау үзенчәлекләре

11.1. Муниципаль берәмлекнең социаль-икътисадый үсеш стратегиясе проектларына кагылышлы мәсьәләләр, «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 06 октябрәндәге 131-ФЗ номерлы Федераль законда, «Россия Федерациясендә стратегик планлаштыру турында» 2014 елның 28 июнәндәге 172-ФЗ номерлы Федераль законда каралган үзенчәлекләрне исәпкә алып, жирлек башкарма комитеты тарафыннан гавами тыңлауларга чыгарыла.

12 статья. Муниципаль берәмлекне үзгәртеп кору турындагы мәсьәләне гавами тыңлауларда карау үзенчәлекләре

12.1. Муниципаль берәмлекне үзгәртеп кору мәсьәләсе буенча гавами тыңлаулар күрсәтелгән Федераль законның 13 статьясындагы 5 еләшеннән тыш «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 06 октябрәндәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 13 статьясында каралган очракларда уздырыла.

ГАВАМИ ТЫҢЛАУЛАРНЫ БИЛГЕЛӘУ ТУРЫНДА ГАРИЗА

Инициатив төркем _____ кеше санында, (исемлек кушымтада бирелә)
Татарстан Республикасы Лениногорск муниципаль районының «Туктар-Урдаласы авыл
җирлеге» муниципаль берәмлеге халкы инициативасы буенча гавамитыңлаулар
билгеләргә тәкъдим итә:

Гавами тыңлаулар уздыру кирәклеген нигезләү:

Кушымта (фактта тәкъдим ителгән документлар күрсәтелә):

- 1) муниципаль хокукый акт проекты (кертелгән очракта);
- 2) аңлатма язуы;
- 3) финанс-икътисадый нигезләү _____ (гамәлгә ашыру матди һәм башка чыгымнар;
өстәмә
таләп итә торган
муниципаль хокукый акт кертү очрагында)
- 4) гражданнарның инициатив төркеме исемлеге;
- 5) оештыру турында карар кабул ителгән җыелышның беркетмәсе;
гражданнарның инициатив төркеме;
- 6) озату хаты.

Гражданнарның инициатив төркеме
вәкаләтле вәкиле _____

(имза)

(фамилиясе, исеме, атасының исеме)

Сәркатип _____

(имза)

(фамилиясе, исеме, атасының исеме)

Татарстан Республикасы
Лениногорск муниципаль районының
«Туктар-Урдаласы авыл жирлеге»
гавами тыңлаулар уздыруны
оештыру тәртибе турындагы
нигезләмәгә 2 нче кушымта

ИНИЦИАТИВ ГРУППЛАРЫ ӘГЪЗАЛАРЫНЫҢ ИСЕМЛЕГЕ

№ т/б	Фамилиясе, исеме, атасының исеме һәм туган елы (18 яшендә - туу көне һәм ае)	Яшәү урыны адресы	Паспорт мәгълүматлары (шәхесне раслаучы документның сериясе, номеры, кем тарафыннан һәм кайчан бирелгән)	Шәхси имза

Гражданның инициатив теркеме

вәкаләтле вәкиле

_____

_____

(имза)

(фамилиясе, исеме, атасының исеме)

Татарстан Республикасы
Лениногорск муниципаль районының
«Туктар-Урдаласы авыл җирлеге»
гавами тыңлаулар уздыруны
оештыру тәртибе турында
нигезләмәгә 3 нче кушымта

ГАВАМИ ТЫҢЛАУЛАРГА ЯЗЫЛУ КӘГАЗЕ

Сорау буенча:

« _____ »

Без, түбән язучылар, Татарстан Республикасы Лениногорск муниципаль районының « _____ авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге халқы инициативасы буенча гавами тыңлаулар үткөрүне хуплыйбыз:

« _____ »

№ т/б	Фамилиясе, исеме, атасының исеме	18 яшендә туган ел (естәмә рәвештә туган көне һәм ае)	Яшәу урыны адресы	Серия һәм номер (паспорты яисә граждан паспортын алмаштыручы документ)	Шәхси имза

Имза кәгазен таныклыйм:

_____

(фамилиясе, исеме, атасының исеме, сериясе, номеры һәм паспорт яисә документны бирү датасы,
бирелгән затның исеме яисә коды күрсәтелеп, гражданның паспортын алмаштыручы аның органы, имзалар җыйган затның яшәу урыны адресы, аның имзасы һәм аны кертү датасы)

Гражданның инициатив төркеме
вәкаләтле вәкиле _____

(имза)

(фамилиясе, исеме, атасының исеме)

Гавами тыңлаулар уздыруны
оештыру тәртибе турында
нигезләмәгә
4 нче кушымта

ГАВАМИ ТЫҢЛАУЛАРНЫҢ ИМЗА БИТЛӘРЕН ТИКШЕРҮ БЕРКЕТМӘСЕ

Сорау буенча:

« _____ »
Татарстан Республикасы Лениногорск муниципаль районының « _____ авыл
жирлегенә» муниципаль берәмлегенә советына тәкъдим ителгән гражданның
гавами тыңлаулар уздыру инициативасын хуплаучы имзалары саны,

Сайлаучылар имзалары тикшерелде _____, алардан түбәндәгеләр
танылды:

түбәндәгә сәбәпләр буенча гамәлгә яраксыз дип табылды:

Гамәлгә яраксыз имзалар саны _____
Асылда Советка тәкъдим ителгән чынбарлыкларның гомуми саны _____
Имзалар _____

Эш төркемә җитәкчесе _____
(имза) (фамилиясе, исеме, атасының исеме)

Эш төркемә әгъзалары _____
(имза) (фамилиясе, исеме, атасының исеме)

_____ (имза) _____ (фамилиясе, исеме, атасының исеме)

_____ (дата, вакыт)

Гражданның инициатив төркемә
вәкаләтле вәкиле _____
(имза) (фамилиясе, исеме, атасының исеме)

гражданның инициатив төркемә
секретаре _____
(имза) (фамилиясе, исеме, атасының исеме)